

ABONAMENTUL
Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 "
Pe o lună . 2 "
Nrul de Duminică
Pe un an . 4 Cor.
Pentru România și :
America . . 10 Cor.
Nrul de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA :
Miksa utca 2—3.
—
INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Manuscripte nu se ina-
poiază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Rezultatul alegeri- lor din Caransebeș.

Cunoaștem acum rezultatul întreg al alegerilor sinodale din Caransebeș. În douăzeci de colegii preoțești s'au ales 18 deputați, doi înși primind câte două mandate. Din aceștia 13 înși sunt naționaliști 5 burdiști ori nepronunțați. La colegiile mirenești, unde teroarea și abuzurile au teren mai larg, burdismul a cucerit mai mult.

Aici dintre 36 mandate — în două cercuri, făcându-se tumult, nu s'a ținut scrutinul, — burdiștii au primit, 16 mandate și naționaliștii 20. Recapitulând deci rezultatul întreg Sinodul din Caraș se alcătuiește astfel: 33 naționaliști, 21 burdiști. Mai rămân necunoscute 4 mandate, din cercul Zgribești și Sasca, pentru cari se vor ținea mai târziu scrutinurile.

Burdismul a ieșit deci întărit din alegeri. La alegerea părintelui Musta, se știe, părintele Iosif Olariu candidatul încă de pe atunci al burdiștilor, a întrunit numai 13 voturi. Acum ei au 21 de reprezentanți în Sinod.

Dar între împrejurările date cucerirea aceasta de 7 cercuri nu se poate socoti de o isbândă ci de o înfrângere a burdismului. Se știe că Burdia a contat la o majoritate în Sinod, d'aceia a uneltit trăgănând neînțărirea părintelui Musta până la noui alegeri Sinodale, cari, credea, că-i vor aduce atâtstăpânirea în Dieceză. O reculegere, un curent de reacție a spiritului național a venit

însă la vreme să pună stavilă năvălirilor barbare a hordelor burdiste.

Căci ceea ce s'a petrecut prin cercurile electorale minerești, au fost adevărate năvăliri barbare. Istoria constituției noastre bisericești ne păstrează desigur amintirea faimoaselor alegerii mețianiste din dieceza Aradului, totuși unde rămân acestea pe lângă cele ce ni-s'arată acum din Caraș?

Aici a fost un desfrâu fără pereche al ticăloșiilor de toate genurile, cari sunt o adevărată reproducere a aceluia care li-a săvârșit și care pân'acum se știe, că nu s'a lăsat întrecut de nimeni.

Publicăm chiar în numărul de azi o corespondență din Sasca montană, unde comisarul consistorului, abia a putut scăpa cu viața din mâinile bandelor burdiste, cari voiau să nimicească procesele verbale cu voturile naționaliștilor. În altă parte, în Zgribești, au intervenit jandarmii, la apucătura aceasta, luând cu forța dela un bărbat de încredere procesul verbal cu voturile naționale pe care îl aducea la scrutinul. În Deta primarul a oferit 100 cor. unui bărbat de încredere ca să nu ducă protocolul la scrutinul. În Teregoa au fost pedepsiți 14 înși cu câte 50 cor. și 4 înși cu câte 100 cor. și 8 zile temniță.

Între astfel de împrejurări este evident că câștigul burdiștilor nu înseamnă o înaintare și dimpotrivă pierderea noastră nu este pierdere ci adevărată izbândă, care socotește îndoit acum, pentru sinodul actual, care are marea misiune de a alege capul mult încercatei dieceze.

Pe de altă parte, ticăloșiile burdiste fără seamăn trebuie să umple de indignare și să provoace prin ele însele o reacție și mai puternică împotriva acestor oameni, cari s'au arătat ca adevărați vândali cari nu cunosc altă poruncă decât cea a poftelor lacome.

Orice om cinstit trebuie să se întrebe, de ce n'ar fi acești oameni capabili, dacă neisbutind prin aceste mijloace barbare, ar reuși prin uneltiri ori vicieșug să pună mâna pe frâiele diecesei, ori măcar să se cuibărească ca o minoritate prea mare în sânul bisericii? Orice român trebuie să se înfioare de prăpastia la marginea căreia a ajuns nenorocita dieceză.

Și în privința aceasta este numai bine, că burdismul și-a dat măsura deplină a nemerniciei sale și pe față. Majoritatea are datoria a aduce în Sinod ticăloșiile ce s'au săvârșit și a-i demasca acolo pe oamenii aceștia fără lege și D-zeu.

Îndeeșebii îi incumbă însă marea datorie majorității de a fi chibzuitoare și cu ochii în patru la îndeplinirea scaunului episcopesc. Burdismul, deși minoritate, nu va renunța la nădejdea de a acapara pentru sine scaunul episcopesc fără de care nu-și va putea asigura domnia în Dieceză. Ei vor exhausta și aici desigur toate mijloacele pentru ajungerea acestui scop. O luptă și mai strașnică se va petrece deci în sânul Sinodului însași și majoritatea va trebui d'aci încolo și mai mult să vegheze ca să și rămâie majoritate, omogenă și unitară, pentru a-și putea impune voința sa. Masele largi electoare

FOIȚA ZIARULUI «TRIBUNA».

Vechea noastră redacție.

Arad, 29 Martie.

«Tribuna» cea veche nu mai este. Săptămâna trecută muncitorii au pus cazmaua și în timp de o săptămână au dărâmat-o. În locul ei, peste vre-o 6 luni, se va înălța o casă nouă, cu două rânduri, cu o fațadă largă și modernă, că geamuri mari, cu încăperi largi, luminoase și pline de acel ceva nou curat și simpatic, pe care l are orice casă nouă.

Și totuși, în gândul nostru, bucuria acestei înnoiri se amestecă și cu o notă de jale. Nu știu ce melancolie, ce regret vag ne stăpâni când intrăm în ziua dintâi a lucrărilor în vechea noastră căsuță scundă, smerită și aproape dărăpănată. Era o priveliște jalnică să vezi micile noastre odăițe înguste și scunde goale acum, fără geamuri și uși, cu cercevele lor scoase, cu zidurile sdrențuite par'că, acolo unde fuseseră geamurile și ușile. Aveau nu știu ce tristeță, aveau aierul par'că de a ne acuza pentru că le părăsisem și le dădurăm pe mâna distrugătoare a zidarilor nemiloși.

Sărmana căsuță. De câte ori nu simțisem ca un fel de jenă, când vre un prieten, vre-un musafir din depărtare venea să ne viziteze redacția cu vizibila așteptare de a ne găsi instalați într'un somptuos palat și când, în șirul acesta de case mărunte și vechi, îl opream la cea mai veche, cea mai neîngrijită zicându-i: aici. Totdeauna citeam mirarea, surpriza asta pe fața vi-

zitorilor cari cu greu se puteau opri a nu ne arunca o căutătură mirată. Ne simțeam umiliți în orașul acesta bogat, cu palate mărețe, îngâmfate, ca un proletar intelectual care-i silit să umble în haine vechi și roase în mijlocul unei societăți de burghezi bogați și inculți, îmbracați în haine scumpe.

Să mărturisim că aveam adesea jena asta, de câteori arătam «Tribuna» veche cu exteriorul ei coșcovit, cu interiorul ei sărăcăcios și îngust. Și totuși când eram între noi sau cu cunoscuți buni, intimi, ne simțeam atât de bine, atât de acasă în căsuța asta. Îngustimea ei ne apropia mai mult unul de altul, ne făcea mai intimi, mai comunicativi și alături de muncă și de neajunsuri, ea ne înfrătea și mai mult. În odăițele acelea strâmte plutea totdeauna un aier de intimitate, ceva din solidaritatea frățească a luptei ce duceam cu toții.

Și câte lucruri nu s'a petrecut aicea. Câte discuții și controverse nu s'au frământat între păreții aceștia, câte întâmplări mari și mărunte, triste și de bucurie nu s'au repercutat mai întâi aici între noi, în încăperile acestea azi prefăcute în moloz, căpătând întâi aici culoarea lor, viața lor particulară cu care a doua zi umpleau toată lumea românească cu un svon de bucurie, de durere sau de revoltă care se răspândea în undiri largi peste pământul românesc. Și câte zile de muncă grea, mistuitoare de forță și de nervi nu s'a cheltuit aici în localul acesta. Câți oameni, mari și mici nu au trecut atâtea ori prin ele, câți muncitori buni și — durere — și mișei nu s'au perândat pe scaunele și la mesele acestea.

Apărută abia de ieri de alaltăieri, anii s'au scurs neconținut și iată azi «Tribuna» având vârsta de 13

ani, număr norocos de data asta, căci departe de-a însemna moartea noastră, el prilejește înnoirea și întinerirea noastră. Treisprezece ani sunt un trecut și odată cu el crește și suma amintirilor, a tradiției noastre. Încet și pe nesimțite timpul ne-a prefăcut dintr'un tânăr, înviorat îndrăzneț, adesea răs-vrățitor, într'un bărbat mai așezat și în puterea vârstei.

Este aici locul de a ne aminti numele celor mai însemnați membri cari au trecut prin redacția noastră. Sunt doi morți de cari se cuvine să amintim cu respect și cu dragoste. Este Ion Doleanu și Gustav Augustini, doi din muncitorii cei mai devotați, astăzi uitați, ai presei românești. Doleanu un tânăr foiletonist cu un stil gingaș și călduros cu imaginație vie și delicată. Originar din părțile Gherlei — unul din puținii scriitori pe cari ni i-au dat acele locuri — Doleanu a lucrat întâi la «Tribuna» din Sibiu de unde a trecut în primul, an al înființării, la ziarul nostru pe atunci «Tribuna Poporului».

Tot în încăperile vechii redacții a lucrat Gustav Augustini, de origină slovac din nordul Ungariei care învățase perfect românește în București. Și el a lucrat întâi la vechea «Tribuna» de unde a trecut la noi. De-o potrivă de cunosător al limbilor culte ale apusului ca și al limbilor slave, urmarea cu pasiune și mare pricepere, politica internațională și mai ales pe a colosului dela nord. Când ne gândim la sfârșitul tragic al acestor doi muncitori harnici, unul răpus de oftică, celalalt prevenind altă boală ucigașă prin o hotărâre extremă, ne înfioară martirajul de muncă și de suferințe care a fost destinul ostașilor condeiului la noi...

ale credincioșilor au știut să respingă burdismul în orice formă s'ar fi apropiat și au ales cu gândul curat treizeci și trei de bărbați, dela cari atât ei cât și românismul de pretutindeni așteaptă să fie la înălțimea primejdiei ce amenință biserica.

Trezirea germanilor din Bănat. Tot mai des sunt știrile despre trezirea națională a poporului german din sudul Ungariei. Timp de aproape 40 de ani ei au susținut toate guvernele liberale. Acum 4 ani partidul kossuthist a încercat să cîștige teren printre ei și a răușit repede mulțumită unei vagi nemulțămiri a țaranului șvab, inconștient încă de propriile sale dorinți. Tot mai mult el își dă seama că aceia ce-i lipsește și ceea ce l-a făcut să părăsească partidul liberal, spre a îmbrățișa opoziția, fie și kossuthistă, a fost politica de maghiarizare și trebuința lui de viață națională. Pentru aceea el acum după abea 4 ani a început să părăsească și partidul kossuthist de al cărui șovinism și șarlatanie se convinge. Șoviniștii încearcă acum să captive pe șvabi sub altă firmă. Au început o propagandă »catolică« menită și ea să aducă supt motive confesionale pe nemți în apele politice ungurești, spre a împiedeca formarea unui partid naționalist. Ziarele kossuthiste germane (Südungarische Reform și altele) au adoptat un program creștin-social și au început să agite cu lozincă catolică nu mai puțin șovinistă ca cea kossuthistă. Zadarnic. Partidul kossuthist a ținut dăunăzi o consfătuire la care însă oratorii nici n'au putut să vorbească de sgomotul ce s'a ridicat la glasurile lor, încît chiar convocatorii au fost nevoiți să părăsească sala. Partidul e în deplină soluție. Peste ruinele lui se ridică tot mai sigur organizația puternică a partidului naționalist german.

Curentul naționalist a trecut din Bănat și în Bacica. Un caz recent este caracteristic în privința asta. În comuna Kevéng anul trecut strada principală a fost botezată strada Kossuth Lajos. De-atunci sentimentul german a făcut progrese atât de mari încît, zilele astea, consiliul comunal după propunerea preotului Reile a luat hotărîrea să regermanizeze numele străzii numind-o pur și simplu Kirchengasse (Strada bisericii). Hotărîrea a fost motivată prin faptul că Kossuth a fost vrășmaș germanilor și al catolicilor.

Încă un succes al politicii ungurești.

Alegerea dela Bazin. Cercul inimosului naționalist slovac Ivanka, va fi peste câteva zile iarăși teatru de lupte înverșunate. Comitetul central al congregației din Pressburg a fixat noua alegere pe 5 Aprilie. Naționaliștii slovaci au candidat și de astădată, cum era firesc, pe d. Ivanka. Contracandidatul d-sale, Ochaba, e tot slovac, dar dintre cei lăpădați de neamul lor. Unelte stăpînirii au deci un nou prilej de a-și proba abilitatea.

Să mai amintim și pe ceilalți foști membri ai redacției, deși nu putem să rostim cu aceiași mândrie numele tuturor, căci unii din ei au terfelit mai târziu steagul pentru care luptaseră. Sunt Ilarie Chendi, Sever Secula, Iosif Schiopu, Grigorie Iorga, Ilie Minea și Emanuil Măglaș, fără a mai aminti o ceată de trecători efemeri și de colaboratori din afară cari unii și azi contribuiesc la redactarea acestui ziar.

»Tribuna«, nu a stat totdeauna în localul ei. De două ori ea și-a schimbat domiciliul până și-a cumpărat imobilul propriu de azi. Întău în piața bisericii (Thököly-ter), apoi în strada Deák-Ferencz, în localul vechiu al »Victoriei«, ziarul a stat cu chirie. Acum nouă ani el și-a cumpărat un imobil în strada Deák Ferencz nr.-ul 20.

Noua casă a fost cu noroc. De atunci ziarul a crescut neconținut.

În anii cei dintău el a trecut printr'un lung sir de greutăți și de crize. Dar ca orice organism sănătos în fond, purtând germenii nebiruit al vieții, al puterii și al progresului în sine, ziarul le-a învins. Crizele au devenit tot mai rare, tot mai ușoare și azi ele au dispărut aproape cu totul. După 13 ani de luptă grea cu neajunsuri, cu prigoniri, și — nu la urmă — și cu abonații răi platnici, ziarul și-a creiat o existență oarecare și trăiește. Avem și noi o gospodărie care merge înainte nu fără griji, fără anevoințe adesea, dar totuși fără spectrul neconținut al sfârșitului letal.

Și acum, grație iubirii de neam și idealismului curat al unui om care și-a închinat toată viața afacerilor românești, a dlui Dr. Nicolae Oncu,

Delegațiunile. Ziarul semioficial anunță că delegațiunile nu se vor întruni în primăvară, ci numai la toamnă.

Convenția austro-română. Delegații austro-ungari esmiși pentru reluarea negocierilor cu privire la convenția comercială cu România, au sosit Duminecă la București. Încă în acea zi a avut loc recepțiunea delegațiilor la ministrul președinte, d. Brătianu, după care s'a ținut imediat cea dintăi ședință. Delegații celor două state vor pertracta împreună vre-o zece zile.

Chestiunea consulatului român din Fiume. Baroul comercial din Fiume a petiționat la ministrul de comerț ungar pentru înființarea unui consulat român în Fiume. Ministrul a răspuns că nu se simte în drept a interveni în chestiune pe lângă ministrul de externe austro-ungar ci dacă comercianții din România doresc înființarea consulatului să petiționeze la guvernul lor.

Din România.

Alegere. Duminecă s'a făcut în București alegerea pentru un loc în senat. Au întrunit: d. I. G. Bibicescu, liberal, 437 voturi, Teodor Rosetti, conservator, 529 voturi, iar d. Dr. C. Istrati, conservator-democrat 510 voturi. Biuroul a declarat balotaj.

Adunarea soc. »Carpații«. Ieri Duminecă după amiază s'a ținut în localul Ligei Culturale adunarea generală anuală a societății »Carpații«, sub conducerea președintelui, d. I. Țetzu.

După citirea și luarea la cunoștință a raportului despre activitatea culturală și națională a societății, d. A. Bârsan a făcut darea de seamă a stării financiare care a fost verificată printr-o comisiune specială și a fost aprobată de adunare.

S'a ales apoi noul comitet, alcătuit din d. I. Țetzu, N. Lupan, D. Furnică, N. Mirea și Babeș, comercianți; A. Bârsan, G. Popa, Liseanu, I. Scurtu și I. Baboianu, profesori; V. Teclu și V. I. Rusu, avocați.

La urmă s'a decis cu mare entuziasm să fie serbată cu deosebită solemnitate aniversara revoluției ardelenice dela 1848, cu prilejul zilei de 3 Maiu, când s'a ținut istorica adunare de pe »Câmpul Libertății«, la Blaj.

Cu aceiași solemnitate se va serba, precum în trecut, și de aci înainte, ziua de 24 Ianuarie, aniversara unirei Principatelor și a întemeierii societății »Carpații«.

S'au mai discutat și s'au luat hotărîri chibzuite

»Tribuna« cea veche, căsuța mică, a căzut pentru a face loc alteia nouă, o clădire modernă și încăpătoare, simbolizînd prefacerea, preînnoirea și creșterea acestui organ național, al cărui nume îl va purta scris pe frunte, ca un strigăt de luptă, de sfidare a vrășmașilor și de viitoare biruință a cauzei pe care o conduce, o reprezintă și o întrupează.

H A Z.

Între doi deputați din acelaș oraș de provincie:

— Să mai poftescă fițuca opoziției din localitate să spuie că nu-mi deschiz gura niciodată.

— Ce, ai vorbit azi?

— Da, am cerut închiderea discuției.

— Contagiunea prin sărutat e o minciună a doctorilor. Am sărutat atâtea femei și n'am mai murit...

— Poate or fi murit ele.

— Mai serviți-vă, domnule Popescu, poftiți puțin creier.

— A! mulțamesc, madam Ionescu, creierul este slăbiciunea mea.

cu privire la viitoarea activitate culturală și națională a societății.

Dela societatea geografică. Societatea geografică română, de sub înalta președinție a M. S. Regelui, a ținut Duminecă seară, în sala Senatului prima ședință publică din anul acesta.

Ședința s'a deschis la orele 8 și jumătate sub președinția A. S. R. Principele Ferdinand

D. Emanuel Porumbaru a făcut o comunicare asupra congresului internațional de geografie din Geneva, la care a luat parte ca delegat al societății geografice din România.

D-sa a arătat în primul rând cîntea ce s'a făcut României în acest congres, unde s'au adus mari laude M. S. Regelui Carol I-ii, care se ocupă atât de aproape de lucrările societăților geografice.

A amintit apoi că d-sa a ținut acolo o conferință apreciată asupra lucrărilor comisiunii dunărene, despre care nu toți aveau cunoștință, arătînd cum existența acestor comisiuni este necesară pentru garantarea libertății navigațiunii pe Dunăre.

D. Porumbaru a făcut în urmă un scurt rezumat comunicărilor mai de seamă din acest congres, și a enumerat tot ceea ce s'a discutat în secțiunile congresului.

Viitorul congres internațional se va ține la Roma în anul 1911.

D. inginer C. R. Mircea a vorbit apoi despre »Valea Prahovei« din punct de vedere industrial și economic. D-sa a enumerat toate stabilimentele industriale ce le avem pe acesta vale, insi-tînd mai ales asupra celor din Periș și Buftea, dovedind că dacă nu se obsearvă o mișcare ade-vărat industrială, în schimb se simte o însemnată mișcare economică. Așa în aceste două din urmă localități, mulțumită fermelor model și domeniilor Coroanei, e o întreagă activitate în ceea ce privește lăptăria, creșterea vitelor, olăria, gră-dinăritul, toate influențînd sănătos asupra să-tenilor.

Arătînd acest rezultat, a cerut ca să se încu-rajeze aceste mișcări și să se înceteze cu școala intervenționistă.

D-sa a atins apoi chestiunea lucrătorilor ro-mâni în stabilimentele industriale, susținînd că aceștia asimilează ușor orice muncă, izbutind să fie chiar superiori celor străini.

D. inginer Mircea a terminat spunînd, că la noi se muncește mult și bine pe câmpul mani-festării economice și că aceea ce lipsește nu sunt legi protecționiste, ci oameni cu dor de muncă.

Ședința s'a ridicat la orele 11 după ce A. S. R. Principele Ferdinand a felicitat pe toți d.ii con-ferențieri.

Dela societatea »Femeilor române«. Într-o formă simpatică, ținută pe un fond bogat de expuneri de fapte, în fața unui numeros au-ditoriu select, și-a dezvoltat aseară d. I. Scurtu, la societatea femeilor române, interesanta sa con-ferință despre una din strălucitele figuri ale ro-mantismului german, Novalis.

D-sa a început prin a spune că deși s'a vor-bit în conferințele precedente despre subiecte mai în legătură cu actualitatea, totuși crede ni-merit să vorbească despre poetul care, după o sută de ani dela moarte a fost reînviat de bio-grafii și de criticii germani conștiințioși, cari au găsit că, totuși, opera lui Novalis este originală și împregnată de romantism, ceea ce l'a făcut să fie considerat ca șeful școalei romantice ger-mane. Afară de această mai e și legătura, ce probabil a existat între Novalis și Eminescu, este aceea »Floare albastră«, sinteza pesimismului ce formează o legătură între acești doi poeți: bine înțeles că Eminescu e figură mult superioară, opera sa fiind completă, pe când a lui Novalis e mai mult fragmentară.

Apoi conferențiarul a intrat în amănunte. A expus, cu cunoscuta-i vervă de conferențiar plă-cut, viața lui Novalis, arătînd influențele cărora a fost supus, viața sa în familie, vorbind despre tatăl său cu obiceiuri religioase ciudate, despre viața sa de student și moartea lui în sine dure-roasă, o boală de piept care l'a stîns în toiul muncii, al luptei și al dorului de viață.

Trecînd la opera scriitorului, a arătat că fon-dul său era romantic, fiind o fire neîmpăcată cu sine, criticînd aspru revoluția franceză, fiind pen-tru monarhia absolută considerînd pe monarhi

ca tatăl și mama poporului, datori să se intereseze de soarta fiecărui cetățean.

Novalis e filosof și poet, geolog și practicant într-un birou de administrație, revenind asupra ideilor sale prime, scriind poezii lirice și susținând în urmă poezia lirică, mistic până la magie, cântărețul vieții și al morții pentru care are un cult deosebit, considerând moartea ca o supremă locuință de liniște. El era un admirabil creator când se găsea în contact cu prietenii, venindu-i mai ușor să creieze în contact cu prietenii, decât între cei patru pereți ai lui, alergând veșnic după acel ceva nou al sufletelor sbuciumate, se stinge ca să nu reînvie decât peste 100 de ani, cu mai multă putere.

Apoi, d. Scurtu a mai făcut și o legătură cu mediul în care a trăit, expunând prietenii sale cu oameni de mare valoare literară, ce trăiau în timpul său și după ce a analizat romanul lui Novalis, a cărui parte a doua e fragmentar redactată, d-sa și-a terminat conferința, expusă într-o aleasă formă literară, în aplauzele entuziaste ale domnelor și domnișoarelor din înalta societate, care au urmărit dela început un scop așa de frumos — prin înființarea acestei societăți — ce dă azi roade, de care, pe drept cuvânt se poate mândri prezidenta acestei societăți.

N. Pașici la București.

Am cunoscut pe mulți din fruntașii Serbiei această cunoștință datează cam de mult și se referă la viața mea de student al Universității din Moscova, Zürich, Heidelberg. Pe la 1887 în impoliteneul și Universitatea din Zürich erau mai mulți sârbi, cari studiau acolo — unii ingineria, alții medicina, filosofia sau științele. În fruntea micului grup de sârbi și croați a fost pe atunci repausatul Svetozar Marcovici, un discipol fervent a lui Cernişewky și mai târziu era al lui Carl Marx. Întorcându-se în Serbia Marcovici întemeie acolo întâia grupare social-democrată, în care în curând intră aproape întreg tineretul cult al Serbiei. După moartea lui Marcovici intelectualii s'au despărțit de gruparea social-democrată, dar nu s'au afiliat la partidul liberal, care atunci era la cârma țării, ci au format o mică grupare de radicali; în fruntea acestui grup de intelectuali au stat mai mulți tineri sârbi, foarte erudiți și talentați. Mulțumită energiei de muncă, mulțumită caracterului și sacrificiilor personale într-un timp destul de scurt gruparea radicală a prins rădăcini adânci în Serbia și s'a format un partid radical puternic, în fruntea căruia, drept șef recunoscut și necontestat, a fost Nicolae Pașici. De un caracter mare, de o voință tenace, cu mintea așezată și temperament rece, cu o față deschisă, ochii mari și plini de inteligență scânteitoare, charmeur pentru toți cei cari vin în contact cu dânsul Pașici a fost ca individualitate diametralmente opus individualității lui Milan, p'atunci Prințul Domnitor al Serbiei. Sobru ca morală dânsul nu s'a putut împăca niciodată cu imoralitatea revoltătoare a lui Milan.

Acești doi oameni se urau de moarte! Și ura lor a fost întemeiată deopotrivă atât pe deosebirea principiilor politice, cât și pe deosebirea caracterului și moralității. Pe timpul domniei lui Milan lupta între partidul radical și coroană a fost foarte crâncenă și înverșunată, iar rezultatul final al acestei lupte trebuia să fie fatală pentru dinastia Obrenovici. Pe la 1885 Nicolae Pașici a fost condamnat la moarte de un tribunal *ad-hoc*, orânduit de Regele Milan, cu scop de a se desbăra de căpetenia partidului radical. N. Pașici, pentru a scăpa viața sa, s'a văzut silit a părăsi țara și a se stabili eventual în Bulgaria. Resbelul între sârbi și bulgari l'a sălit însă a părăsi Sofia căci ca patriot el n'a putut rămâne acolo, de aceea el trecu în România și se opri în București.

Imediat însă ce se află despre prezența șefului partidului radical sârb la legățiunea sârbă, dânsa,

sprîjinită de ambasada austriacă, interveni solictând isgonirea lui Pașici din România. Această isgonire a fost încuviințată de ministerul lui I. C. Brătianu, și fostul prefect al poliției Capitalei d. D. Moruzzi a primit ordin de a o executa.

Situațiunea refugiatului politic era pe cât se poate de primejdioasă Chibzuind împreună cu d. Leotici, un amic politic al lui Pașici că ce este de făcut, am hotărât că este absolut necesar de a deruta poliția secretă sârbă-austriacă împreună cu poliția română și a ascunde pentru un timp oare-care pe condamnatul la moarte, pentru ca, dânsul, apoi, să-și poată în liniște căuta un azil mai sigur și mai ospitalier în Franța sau Italia. Mijloacele materiale restrânse ce posedam ne făcea sarcina prea grea. Dar în fine trebuia făcute totul pentru un amic în primejdia. Iată acum în ce mod am reușit a scăpa pe condamnatul politic.

D. Pașici locuia la hotel Mercur, care se afla pe atunci în strada Lipsan, în casele unde azi se află Banca Marmorosch-Blanc. După o înțelegere prealabilă, am venit la hotel pe la orele 10 seara. Am chemat pe servitor și i-am poruncit a aduce comptul, zicând că voiajorul pleacă, în acest timp Pașici își strângea lucrurile iar eu îi ajutam de a scobori bagajele și a le așeza în birjă. Observai imediat că lângă birjă a apărut un individ, întorcându-mă în odaie, văzui că servitorul zăbovește într'adins cu aducerea comptului și înțelesei că i-a dat de știre la prefectură despre plecarea lui Pașici. Atunci ne-am scoborât amândoi din hotel și trecând pe lângă portier îi detei o hârtie de una sută de lei, zicând că mă voi întoarce, ca să iau restul și comptul, dar că acum ne grăbim pentru a nu pierde trenul. Portarul ne reținea, zicând că avem încă timp. Cu toate astea noi ne așezăram în birjă.

— La gară, poruncii birjarului cu voce tare.

Trecând pe lângă prefectură, observai că în curtea prefecturii e mișcare, individul care se tot învârtea lângă birja noastră acum alerga după noi spre prefectură. În curând o trăsură, care ieșea din curtea poliției, s'a luat după noi și ne urmărea la vre-o 30 de pași.

— Totul mergea precum am prevăzut, zisei dlui Pașici. În calea Grivița, la colțul stradei Sculpturei o birjă cu coșul ridicat stătea tocmai pe locul unde întinericul nopții era d'abia atins de lumina felinarelor.

Făcui semn birjarului să meargă mai încet, și când ne apropiam de birja dela colț, Pașici sări jos și se urcă în ea. În acea birjă se afla d. Leotici, care ne aștepta. Birja mea cu bagajul își urma drumul spre gară, urmată de birja în care se afla inspectorul de poliție Epureanu.

Sosind la gară mă detei jos și pe peron ne-am întâlnit față în față cu inspectorul, care uitându-se în fundul birjei mele și văzând că acolo nu mai e nimeni decât bagajul, se adresă la mine surprins:

— Dar d. Pașici unde-i?

— D-nule Epureanu, transmite din partea mea d-lui Prefect, că d. Pașici, scăpat de supravegherea agenților sârbi, va părăsi Capitala zilele acestea. Așa va fi mai bine.

— Dar cu bagajul lui ce faci?

— Il duc acasă la mine.

Mă urcai din nou în birjă și plecai direct acasă. A doua zi primii vizita d-lui Nae Cristescu, inspector de poliție, care mă ruga să-i spun unde se află ascuns d. Pașici, cu mare greutate am putut să-l conving că îmi este absolut cu neputință ca să-i satisfac legitima curiositate.

D. Pașici s'a instalat într-o mică proprietate din calea Călărășilor, în casele cu Nr. 196, unde atât eu cât și amicul meu d. Ion Popescu, prim redactor al ziarului „Universul”, îl vizitam des, până ce dânsul ne-a părăsit în fine Bucureștiul plecând la țară la un amic al meu.

După vre-o cinci luni de ședere în România, când s'a primit depeșă privitoare la amnestia dată de regele Milan, d. Pașici ales de Primar al orașului Belgrad, s'a întors în patria sa.

De atunci nu ne-am mai văzut.

De scris nu ne-am mai scris nici odată... Și despre ce eram să ne mai scriem. Atât eu cât și d-sa știm perfect de bine, că în chestiuni politice păreriile noastre sunt diametralmente opuse; eu fiind un dușman al Rusiei Imperialiste, d-sa un rusofil convins.

Discutând adeseori despre aceasta îmi zicea Pașici:

— Dacă ași fi român, ca tine, firește că și eu aș fi rusofil, dar sunt sârb și noi sârbii n'avem frică de Rusia ci de Austria, care ne zugrumă.

Până ca Rusia să devină amenințătoare pentru noi, va trebui înainte să vă înghiță pe voi. Ei bine, numai atunci îmi voi schimba eu părerea, când hotarele Rusiei se vor atinge de hotarele Serbiei.

Firește, că din acest punct de vedere dl Pașici avea toată dreptatea.

(Minerva)

Zamfir C. Arbure.

Deputații Sinodali din Eparhia Aradului.

Duminecă s'au ținut scrutiniile alegerilor de deputați sinodali mireni pentru eparhia Aradului. Alegerile au dat următorul rezultat:

In districtul Consistorului din Arad s'au ales:

In Arad: Aurel Petrovici, Dr. Sever Ispravnic.

In M-Radna: Sava Raicu, Dr. Ioan Suciu.

In Lipova: D. Constantin Missits, Dr. Aurel Cioban.

In Banat Comloș: Dr. Nestor Oprean, Dr. Valeriu Mezin.

In Chișetău: Dr. Iosif Gall, Dr. Gheorghe Adam.

In Birchiș: Anton Mocsonyi, Pentru Ionaș.

In Șiria: Ioan Russu Șirianu, Iuliu Groșorean.

In Buteni: Vasile Goldiș, Dr. Aurel Grozda.

In Vinga: Titu Margineanțiu, Ioan Cismaș.

In Chișineu: Mihai Veliciu, Dr. Cornel Ardelean.

In Boroșineu: Gheorghe Feier, Dr. Teodor Burdan.

In Halmagiu: Petru Truța, Dr. Teodor Pap.

In Timișoara: Emanoil Ungurianu, Paul Rotariu.

In Giula: Dr. Nicolae Oncu, Dr. Gheorghe Popovici.

In districtul Orăzii mari.

In Oradea-Mare: Nicolae Zigre, Dr. Aurel Lazar.

In Peșteș: Iosif Tărau, Dr. Demetriu Mangra.

In Beiuș: Dr. Gavril Cosma, Dr. Ioan Papp.

In Beliu: Paul Gavrillette, Dr. Andrei Ille.

In Vășcău: Dr. Gheorghe Popa, Dr. Iustin Marșeu.

In Tinca: Dr. Isaia Ardelean, Dr. Gheorghe Roxin.

Pacea.

Peste câteva zile criza ce timp de șase luni a ținut în iritațiune Europa întreagă, va dispărea cu desăvârșire. Știrile ce publicăm la vale confirmă îmbucurător dispariția primejdiei războiului.

Din Reichstag.

Se telegrafiază din Berlin: Cancelarul Bülow a rostit azi un mare discurs asupra situației externe, relevând importantul rol ce l-a avut Germania în chestiunea conflictului austro-sârb. Bülow a declarat, că Germania s'a arătat, cece trebuia să se arate, aliata credincioasă a Austro-Ungariei.

Telefon 287.

S'a deschis cea mai nouă

Telefon 287.

prăvălie de parfumerii, lucruri de artă și diferite articole.

Depozit de parfumerii, instrumente medicale, materii de bavi daglat, aparate pentru îngrijirea bolnavilor, obiecte de gumă, (preservative), de bărbierit, și pentru menaj; ciuturi, lichori, compozitii, ape minerale, vinuri medicinale, preparative pentru alimentare, bomboane; vâpseli și diferite materii.

Máthé și Soțul, Kolozsvár, Ferencz József-ut 2.

Puterile sunt de acord asupra intervenției la Belgrad.

Viena, 29 Martie. — Cu privire la demersul ce puterile vor face la Belgrad, a intervenit un desăvârșit acord pe temeiul propunerilor ce ambasadorul Angliei a făcut dlui Aehrenthal. Puterile vor da guvernului sârb, prin mijlocirea reprezentanților lor la Belgrad, sfatul de a face la Viena declarațiunea convenită între Austro-Ungaria și celelalte puteri, adică spre complectarea notei sale dela 14 Martie către guvernul austro-ungar. Tot deodată a intervenit o complectă înțelegere cu puterile relativ la suprimarea art. 25 din tratatul de Berlin. Cabinetul vienez va lua peste câteva zile inițiativa pe lângă puteri în această privință.

Se anunță din Paris: Se pare că între puteri s'a convenit asupra următoarelor condițiuni:

Rusia recunoaște anexiunea Bosniei și Herțegovinei și astfel înlătură cauza unui războiu și prepară terenul pentru negocieri diplomatice. Anglia și Franța să asigure Serbiei anumite garanții.

Concesiunile ce s'ar discuta în conferință se vor fixa în curând printr-o înțelegere directă între Viena și Belgrad. Nu poate fi însă vorba decât de asigurarea viitorului economic al Serbiei și pentru aceasta puterile vor face tot ce le stă prin putință.

De aci rezultă că Serbia va urma sfatul Angliei și Franței și va împlini dorința Austro-Ungariei.

Regele proclamă de moștenitor pe principele Alexandru.

Se anunță din Belgrad: O edițiune specială a »Monitorului Oficial« publică proclamarea regelui către popor, zicând, că regele a decis, după ce a ascultat pe consiliul de miniștri, să primească abdicarea principelui moștenitor care a declarat că este nestrămutată și să transporte drepturile și prerogativele principelui moștenitor, de acord cu constituțiunea, principelui Alexandru. Proclamarea este contrasemnată de toți miniștrii. Monitorul oficial publică și protocolul consiliului de miniștri ținut ieri, scrisoarea de abdicare a principelui Gheorghe, scrisoarea autografă a regelui către d. Novacovici și declarația scupcinei prin care se ia act de schimbarea ordinei de succesiune. Proclamațiunea a fost primită la Belgrad cu nepăsare. Orașul are aspectul normal; pretutindeni e liniște; nu s'au făcut manifestări.

Cum a primit scupcina abdicarea?

Scupcina a luat cunoștință, cu toate glasurile în contra protestării făcute de către junele radical Marcovici de protocolul consiliului de miniștri ținut ieri sub președinția regelui asupra abdicării principelui moștenitor în favoarea principelui Alexandru. Marcovici a protestat în contra procedurii scupcinei că fiind contrară constituțiunii. Cu toată această protestare, scupcina a insistat în deciziunea sa. Abdicarea principelui moștenitor este deci un fapt împlinit.

Amănunte asupra ședinței Scupcinei.

Cu mult înainte de deschiderea ședinței toate galeriile sunt pline de lume. În sală nu e decât un mic grup de deputați. Aceștia se silesc să convingă pe junele radical Marcovici, care este

în contra recunoașterii abdicării, de necesitatea acestei recunoașteri. După deschiderea ședinței sala se umple de deputați. Președintele Jovanovici comunică că a fost informat de către d. Novacovici despre abdicare care este la ordinea zilei Scupcinei. În timpul acestei comunicări toți miniștri apar în sală. D. Novacovici citește scrisoarea de abdicare a principelui moștenitor, încheierea consiliului de miniștri de ieri și scrisoarea autografă a regelui către d. Novacovici, constatând abdicarea și exprimând voința regală ca principele Alexandru să fie proclamat ca principe moștenitor. Președintele Jovanovici propune a se lua cunoștință de actele citite de către d. Novacovici. Această propunere este primită de toate părțile. Când d. Jovanovici constată că propunerea sa a fost adoptată, deputatul Marcovici strigă cu totul întărit: Aceasta este contra Constituțiunii! Scupcina nu trebuie să expedieze această chestiune în acest fel! Președintele declară că d. Marcovici nu are cuvântul. Marcovici observă că președintele nedându-i cuvântul nici dânsul nu va vorbi, cu atât mai mult, că procedarea Scupcinei este contrară Constituțiunii și că trebuie să se mulțumească cu această declarațiune. Scupcina intră apoi în ordinea zilei.

Agitația din Belgrad.

O mulțime enormă mișună pe străzi. Poliția este gata de a suprima orice manifestare.

S'au luat măsuri întinse spre a împiedeca mai ales manifestările înaintea locuinței prințului Gheorghe. Un grup de cetățeni totuși a pătruns până acolo, făcând ovațiuni prințului, care însă nu s'a arătat la fereastră.

Pe când majoritatea ziarelor afirmă că dezarmarea este necesară din cauza situației internaționale, ziarele radicale atacă în același timp guvernul, învinuindu-l că a trădat Serbia.

Declarațiile lui Milovanovici.

Corespondentul din Belgrad al ziarului »Lokalanzeiger« din Berlin a avut o convorbire cu ministrul Milovanovici, care i-a declarat, că n'a crezut nici un moment în posibilitatea unui războiu cu Austria, căci și războiul ar fi fără scop și ar cauza Austriei cheltuieli foarte mari. Nimeni nu poate crede că Austria ar avea vreun interes să se ruineze economicște.

Serbia va face progrese economice cu timpul și industria Austriei va putea trage foloase însemnate prin dețuturile în Serbia. De aceea este necesar să se stabilească o înțelegere între ambele țări.

Prin înțelegerea stabilită între Viena și Petersburg, speranțele în menținerea păcii s'au întărit.

Milovanovici crede că Marți sau Miercuri, situația se va clarifica.

Rolul Germaniei.

Se comunică din Petersburg: Ambasadorul german a înmănat Luni, săptămâna trecută, o notă, în care, deși în chip prevenitor, guvernul rus era somat energic să părăsească atitudinea sa echivocă în chestiunea conflictului austro-sârb. Ambasadorul a declarat, că dacă Rusia nu va constrânge pe sârbi să renunțe, Austro-Ungaria va considera aceasta ca un act de inamiciție din partea Rusiei, față de care va fi nevoită să întreprindă pași serioși. Germania la rândul ei, fiind aliata Austro-Ungariei, își va trage imediat consecințele. Izwolski a avut motive foarte temeinice de a ceda acestei presiuni, deoarece refuzând nota Germaniei și-ar fi mobilizat fără întârziere armata la fruntăriile rusești.

Ziua următoare, Marți, s'a convocat consiliul de miniștri, în care ministrul de război a arătat în culori pesimiste starea armatei rusești. După consiliu Izwolski a declarat ambasadorului german că adoptă conținutul notei germane.

Regele Eduard către Francisc Iosif I.

Se anunță din Viena: Regele Eduard a felicitat telegrafic pe Majestatea Sa Francisc Iosif I. din incidentul fericitei aplanări a conflictului cu Serbia. Majestatea s'a a răspuns adânc emoționat. O telegramă de mulțumită s'a trimis și cabinetului englez, care a muncit desinteresat, în momentul suprem, în favoarea păcii.

Alegerile din Caransebeș.

Teroarea burdistă la Sasca.

Mișeliile din Teregoa.

Azi cunoaștem deja rezultatul din toate cercurile electorale din Caraș. Publicăm deci din nou lista întreagă și definitivă a acestor alegeri, cu cari ne ocupăm mai pe larg în primul de azi.

Este nemai pomenit de revoltătoare atitudinea de provocațiune și de teroare pe care au desfășurat-o burdistii la Sasca. Este evident că astfel de mișelii nu răsar din capetele oamenilor jos puși, ci vin tot de acolo de unde au răsărit și celelalte nenumărate acte de mișelii și teroare a burdismului la alegerea din Oravița, la Zgribești, și în alte locuri. E un sistem acesta.

Trebuie să mărturisim că nu înțelegem atitudinea taberei naționale care a admis teroarea din Sasca. Nu ezităm a spune că nu vedem alt mijloc de a împiedica mișeliile burdistă decât a răspunde la teroare tot cu teroare. Cine îndrăznește în sfânta biserică să violeze constituția bisericii noastre într'un mod atât de brutal, trebuie pus la respect. Astfel de mișeli vânduți cum au »lucrat« la Sasca vor trebui pur și simplu scoși din sfânta biserică și învățați minte să respecte lăcașul în care se află. Nu vom fi vrednici de constituția bisericii, dacă nu vom ști să o apărăm nici de astfel de păcătoși.

Tabloul alegerilor.

Cercul I Valeaboului: Cornel Cornean, secretar consistorial în Caransebeș (naț.), Maxim Dalea, învățător comunal în Jupa (b.).

Cercul II Lugoj: Dr. Alex. Mocsonyi, mare proprietar în Birchiș (naț.), Dr. Gh. Dobrin, avocat în Lugoj (naț.).

Cercul III Zgribești: Rezultatul nu se știe, făcându-se tumult la scrutinii.

Cercul IV Făget: Dr. Iosif Popovici, docent în Budapesta (naț.), Samson Crisciu, profesor de pedagogie în Caransebeș, (b.).

Cercul V Coșava: Dr. Gheorghe Gârda, cand. de avocat în Făget (naț.), Dragoșescu (b.).

Cercul VI Buziaș: Baron Gh. Duca de Cadar, mare proprietar (naț.), Ioan Marcu, inv. pens. în Bogșa (naț.).

Cercul VII Jebel: Dr. Nicolae Regman, prof. de pedagogie, Caransebeș (b.), Bulgaria, inv. în Blajova (b.).

Fabrica de spălat cu aburi

„KRISTALY“

Kristály gözmosó gyár, Kolozsvár, Pályaudvar.

Cu mașinăriile sale cele mai moderne, aranjată cu puteri electrice, spală, calca și curăță albituri bărbătești și de dame, și tot felul de lenjerie cu prețuri moderate.

— La o sumă ce trece peste zece cor., pachetul se retrimite porto-franco. —

Cercul VIII *Ciacova*: Gheorghe Breban, mare proprietar în Ciacova (b.), învățătorul Gruescu în Cebza (?).

Cercul IX *Fizeș*: Ioan M. Roșu, Biserica-albă (naț.), Dr. Valeriu Braniște, directorul »Drapelului« în Lugoj (naț.).

Cercul X *Vârșet*: Dr. Petru Zepeniag, avocat (naț.), Dr. Octavian Proștean, avocat (naț.).

Cercul XI *Iam*: Petru Corcan, protopretore (burd.), notarul Albu din Iladia (burd.).

Cercul XII *Sasca*: Rezultatul nu se știe, făcându-se certe la scrutinii.

Cercul XIII *Oravița*: Ilie Trăilă avocat în Oravița (naț.), Dr. Ioan Nedelcu avocat (naț.).

Cercul XIV *Reșița*: Dr. Petru Cornean, avocat în Oravița (naț.), George Jianu inv. pens. Oravița (naț.).

Cercul XV *Bogșa*: Dr. Aurel Oprea, avocat în Bogșa (naț.), Dr. Cornel Petric, notar public în Bogșa (naț.).

Cercul XVI *Caransebeș*: Constantin Burdea (b.), forestierul Dobreu (b.).

Cercul XVII *Terego*: Dr. Nicolae Ionescu, avocat în Caransebeș (b.), Dr. Valeriu Olariu, medic în Terego (b.).

Cercul XVIII *Mehadia*: General N. Cena (naț.), Dr. V. Nemoian, medic (b.).

Cercul XIX *Bozoviciu*: forestierul P. Borțun din Caransebeș (b.), Aureliu Novac, directorul »Nerei« din Bozovici (?).

Cercul XX *Satul-nou*: Dr. Birescu (naț.) și Stoica (naț.).

Teroarea burdistă la Sasca.

Eri, Duminecă, era să se ție în Sasca scrutinii, pentru alegerea de deputat sinodal. Nu s'a putut însă încheia. Burdistii, — mâna lui se întinde în toate — deși au pregătit lucrurile cu multă rafinerie deja de săptămâni, prevăzând, că n'o să izbutească să fie în majoritate, au improvisat un scandal, cum un om cult nici nu-și poate închipui măcar. Au »excelat« mai ales notarii Solea Dragolub din Slatina și Bribetye György din Ciclova-română.

Aceștia nu s'au mulțumit cu insulte asiatiche, ci s'au năpustit asupra comisarului consistorial amenințându-l cu pumnii, bătând în masă și voind să-i smulgă protocoalele din mâni spre a le rupe, împiedecând astfel despoierea scrutinului.

Preotul Runcan din Ciclova și Păun Madincea, un vrednic fruntaș din Iladia, a intervenit energic voind să pună capăt urgiei provocate de uneltele lui Burdea, spre a putea continua scrutinul, dar n'au izbutit.

Vandalismul a ajuns așa de departe, încât comisarul a fost necesitat să ceară intervenția poliției spre a și apăra viața sa și a membrilor de încredere, cari nu aparțineau hordei. Preotul local Murgu, în loc să liniștească spiritele, s'a atașat potrivnicilor și în cel mai brutal mod, cum unui preot nu i-se cuvine, a atacat pe comisarul. Notarul Solea a sărit asupra comisarului, iar acesta văzând, că nici viața nu e în siguranță, strângându-și protocoalele, abea a reușit să scape din localul școlii. Ajuns în stradă, bietul om fără haină groasă, fără pălărie, cu actele în mâni, nu știa — străin fiind — încărău să apuce, unde să-și caute siguranța vieții? I-au venit în ajutor câțiva oameni de bine, cari erau la casa dlui G. I. Sporea comerciant, invitându-l să între înăuntru, să scape din ghiarele păcătoșilor. — După ce s'a recules puțin comisarul, a plecat acasă. Astfel scrutinul a rămas nedespoiat.

Se crede cu siguranță, că candidații naționaliști Dr. Petru Cornean și Dr. Vasile Meșter vor întruni majoritatea voturilor.

Ar fi de dorit ca Consistoriul se ia măsurile necesare cât mai urgent, ca să se isprăvească această odioasă procedură iar de altă parte să se facă alegerea. Nu e timp de pierdut.

După isprava patriotică, notarii și aderenții lui Burdea, s'au dus la hotel, ca să-și stămpere fo-

cul intern, ce-i 'ardea în urma »bravei ținute«. Nemesis a sosit și ea și desfăcându-și brațele peste capetele lor, i-a încins într-o ceartă garnisită cu declarații și apropouri — de porc, nime-ne, mișel, mizerabil etc. etc. Nu s'au îndestulit cu epitele date reciproc, ci s'au luat la o păruială patriotică, aruncându-și unul altuia în cap păharele, sticlele, scaunele din birt, au răsturnat mesele — cu un cuvânt au inscenat un alt vandalism, atentând de data aceasta la capetele lor proprii. Isonul l-a dus în păruială »fiul vrednic« al — risum teneatis — unuia dintre candidații burdisti, d. Viczán, care pare a fi pasionat pentru astfel de lucruri, căci a mai avut multe »afaceri« de natura aceasta.

Cele multe înainte! Mai rău a pășit-o Bribetye György, care a fost tăvălit pe jos și imbrâncit ca un adevărat... li poate mulțami d-lui Viczán, pentru a cărui tată s'a expus de mult, strigând în localul școlii să i-se aducă un revolver să puște comisarul.

Lupta burdistilor să apropie de apogeu. În forma din urmă ne place și nouă și le dorim multe succese pe acest teren. *Correspondentul.*

Mișelia din Terego.

»Drapelul« scrie:

Alegerile sinodale au decurs pe teritoriul comitatului Caraș-Severin și în deosebi în Graniță după modelul celor politice: »Biegen oder brechen!« — Ori te dai platnic, ori te rup!

Dar cele ce ni-se comunică din Terego, în-trec orice imaginație. Aici nu s'au dat oamenii nici decum, deci trebuie... rupți. În Terego au obținut candidații lui Burdia deabia 16 voturi, pe când ai noștri — deși necunoscuți în localitate — bine peste o sută. Tot așa și în comunele învecinate, cari se țin de acest cerc electoral.

Alegerea a fost Duminecă, iar Marți deja erau oamenii cu droaia citați la d. fibrău. Nimeni nu-și putea da seamă, că de ce.

În fine se începe interogatoriul.

Era vorba, că în casele fruntașului econom și măsar Iacob Stoichescu ar fi fost Sâmbătă un »conventicol«, unde s'a »agitat...«, fără a se spune anume, că în contra cui.

Din marele interogatoriu reiese, că de fapt Sâmbătă seara s'au întrunit la Iacob Stoichescu, care era absent din comună, cântăreții din comună, ca să exercite — cum o fac aceasta de mulți ani — cântările bisericesti pentru sfintele Paști, sub conducerea lui Ianăș Ienășigă, cantorul comunei și econom de frunte.

E de notat, că în Terego e numai școală de stat și învățătorul nu știe românește, necum să învețe pe copii cântările bisericesti. Așa trebuie adulții și bărbații se înlocuiască pe copii la serbători.

În loc de laudă pentru acest întru adevăr nobil zel creștinesc, cu ce se pomenesc oamenii?

Cu pedepse. Și anume patru inși cu pedepse de câte 100 coroane și câte 8 zile recludiune, iar 14 inși cu pedepse de câte 50 cor. și câte 5 zile recludiune. Laolaltă deci 1100 coroane amendă în bani și 102 zile recludiune.

Pentru ce?

Pentru că dl pretore a considerat ca dovedit, că oamenii au ținut o adunare (»irelevant ce au făcut acolo«), fără de a o fi anunțat mai înainte autorității.

Zadarnic s'au apărut oamenii, că de mulți ani tot așa se întrunesc și cântă și că știe tot satul aceasta. Zadarnic, căci în preajma alegerilor sinodale nici a cânta nu este iertat, dacă nu votezi a doua zi cu oamenii lui Burdia.

Spre completare iată aici și lista celor pedepsiți:

Cu 100 coroane amendă în bani și câte 8 zile recludiune au fost pedepsiți: Iacob Stoichescu, (care nici n'a fost acasă, ci dus în sat stăin), Ianăș Ienășigă, cantorul, Ilie Stoichescu nr. 139 și Ilie Stoichescu nr. 348.

Iar cu câte 50 coroane și câte 5 zile recludiune au fost pedepsiți: Ioan Stoichescu nr. 370, Mihail Anculia nr. 250, Iacob Cojocariu nr. 487, Ioan Barbulescu nr. 238, Gheorghe Paulescu nr. 369, Ilie Părvulescu nr. 376, Gheorghe Lungu nr. 210, Iacob Crișteiu nr. 307, Dumitru Lungu nr. 205, Gheorghe Stoichescu nr. 139, Ianăș Bica nr. 435, Todor Bica nr. 425, Radivoi Stoichescu nr. 348 și Ilie Godila nr. 405.

Oamenii au cerut dela pretorele judecătore să le spună paragraful pe temeiul căruia sunt jude-

cați. Li-s'a răspuns, că pe baza unei ordonanțe. Au cerut apoi numărul ordonanței, la ce li-s'a răspuns, că acesta nu se știe. Dar le-a spus că numărul acestei judecăți este: 430.

Se înțelege, că acești fruntași ai comunei nu pot lăsa treaba într'atâta. Fără amânare au decis, că dau apel contra acestei hotărâri la vice-comitele și de aici — la caz de trebuință — la ministru.

Mâna lui Burdia se vede cât colo.

Auzi acolo, să cuteze »Teregoenii« a vota contra candidaților lui Burdia!

Ne vom mai întâlni cu afacerea aceasta în sala comitatului.

Dar e bine să se știe de acum, cu ce mijloace caută cărdășia Burdia-Ionescu să ne »curețe« biserică.

INFORMAȚIUNI.

A R A D, 29 Martie n. 1909

— **Știri personale.** Citim în »Voința Națională«: d. Teodor Mihali, președintele clubului deputaților naționali din Ungaria a petrecut mai multe zile în București.

— **Ciangăii din Bucovina vor să se întoarcă.** În Bucovina sunt patru comune de unguri ciangăi: Istensegits, Fogadjisten, Hadikfalva și Jozseffalva. Ciangăii duc o stare materială bună, dar dorul după o viață națională deplină ca un mic membru al marelui național ii face să dorească a se întoarce la sânul națiunii ungurești. Mărturisim că găsim firească dorința lor, căci ea e firească la orice popor. Ceeace nu putem aproba este numai faptul că lucrul acesta se face pe socoteala poporului românesc. Ciangăii își vor vinde colectiv pământurile unor coloniști nemți cari se vor stabili în locul lor, încât pământul lor nu va ajunge înapoi în mâni românești, deși este așezat printre români, în ținutul Rădăușului. Ciangăii se vor coloniza în comitatul Huniedorii, în Deva, Peșteșul de jos, Șoimuș, și Foti. Primul transport va intra deja primăvara asta în pământul »lor« care totuși nu-i decât pământul românesc al celui mai curat românesc comitat, al Huniedorii. Cât pentru români, vor putea pleca în — America.

— **Crucea la universitatea din Budapesta.** Reuniunea Szt. Imre a înaintat o adresă în care cere consiliului universitar să introducă iară crucea în aula universității. Consiliul se va întruni în Aprilie 3 ori 10, să decidă.

— **Risipa din ministerele maghiare.** Comisia financiară a dietei face caz mare că sub guvernul Fejérváry s'au risipit următoarele sume pentru mituirea ziarelor:

«A Nap»	17.000 C.
«Magy. orsz. képes album»	10.000 «
«Magyar Szó»	10.000 «
«Magyar Hirlap»	4.000 «
«Budapesti Napló»	6.000 «
«Budapesti Hirlap»	6.000 «
«Friss Ujság»	10.000 «
«Budapesti Hírek»	2.000 «
«Sonntags Montags Zeitung»	3.000 «
«Aradi Közlöny»	2.500 «
«Műszaki Világ»	350 «
«Vasut»	1.000 «
«Kivíteli Szemle»	600 «
«Budapester Montag Zeitung»	500 «
«Politisches Volksblatt»	500 «
«Üstökös»	500 «
«Temesvarer Sonntags Zeitung»	400 «
«Temesvarer Zeitung»	500 «
«Jövendő»	1.000 «
«Neues Budapesti Abendblatt»	600 «
«Egyetértés»	25.000 C.
«Szabadság» (Oradia-M.)	1.260 C.
«Szegedi Híradó»	800 «
«Nagyv. Napló»	1.400 «
«Barsm. Híradó»	1.000 «
«Vasuti és Hajózási lap»	3.000 «
«Uj Hírek»	1.000 «
«Hungary»	300 «
«Hitel»	300 «
«Technologiai Lapok»	400 «
«Aradi Hirlap»	1.000 «
«Eisenbahn Tarif»	1.000 «
«Független Hirmondó»	200 «
«Frankfurter Akcionár»	300 «
«Haladás» (Miskocz)	400 «

« (Budapest)	1-000 «
»Budai Hirlap«	600 «
»Közgazdasági Híradó«	200 «
»Egyenlőség«	200 «
»Nép Zászlója«	600 «
»Magy. Táv. Iroda«	1-000 «
»Montags Blatt«	1-000 «
»Uj Idők«	400 «
»Neues Politisches Volksblatt«	1000 «
»Nowni List«	1000 «
»Felső Magyarországi«	400 «

SINGURATICI:

Ioanovici Pál	1200 «
Boros Samu pentru articl. din foile din străinătate	5861 «
Pályi Ede	1000 «
Pe o cartă de vizită	5000 «
Szeredai Leo	1800 «
Miklós Gy. (fișpan)	20000 «
Márk Márkus	10000 «
Pázmándi Dénes	10000 «
Molnár Márton	1000 «
Zsoldos László	500 «
Márx János	1000 «
Kabos Ede	600 «
Mezei László	600 «
Loránt Dezső	1000 «
Ministrul pentru ziarele din străin. 10412 «	

Suma totală: 191.193 «

Dar ce va fi când se va publica lista cu banii risipiți de actualul guvern — «național»?!

— **Contra ovreilor.** Duminecă »Katholikus Népszövetség«-ul din Budapesta a ținut o mare adunare în care profesorul universitar Glattfelder Gyula a ținut o vorbire violentă arătând cum ei au acaparat presa din Ungaria și cum ziarele ungurești toate susțin (unele exclusiv) interesele ovreiești. Chiar și la primăria capitalei ovreii sunt stăpâni!

— Jos cu ei! — strigă publicul.

Numitul profesor a făcut apel ca cetățenii creștini să se organizeze împotriva ovreimeii și să nu se lase exploatați.

Deputatul Beniczky Odön a vorbit pe larg despre puterea dela bursă a ovreimeii, arătând că Polonyi a vrut să facă reforme bursei, dar n'a reușit căci ovreimea s'a pus atunci în mișcare și a zădărnicit reforma.

x **Leac sigur** împotriva boalei de porci, prețul unui pachet de încercare 36 de f.l.

Fără căldură se poate face în timp de 5 minute romul cel mai bun materia pentru 1 l. 32 de fil. pentru un litru de cognac 40 de fil., un litru de rach u 20 de fil. La fiecare facon se alătură și modul de întrebuințare.

Cremă de lapte de ghiocel astăzi cel mai bun leac pentru curățitul pielii și a tenului, curăță fața de piștrui în timp de trei zile și o face albă și catifelată.

Văpseaua de păr Neril. După o înrebuințare imprumută părului cea mai frumoasă culoare originală, bălaie, brună sau neagră.

Dulapuri pentru farmacii de casă, articole de agricultură în prețurile cele mai ieftine.

Toate de vânzare la **Fekete Mihály,** drogherie, Târgu-Murășului (Marosvásárhely), Székényi-tér.

x **Tot felul de chipiuri militare** și de alte uniforme, apoi ciocăi și calpace din materia cea mai bună și în prețuri ieftine. Fabricate proprii. **Weber Pál,** măiestru specialist pentru confecționarea chipiurilor. Cașovia (Kassa) Fő utca.

Ultime informațiuni.

— Prin telefon. —

Sedința Camerei.

Budapesta, 30 Martie.

Camera și-a luat azi vacanțe până în 16 April, președintelui însă i-sa dat împuternicire de a putea-o convoca oricând în caz de nevoie.

Contele **Batthyány** își rostește apoi anunțata interpelare în chestiunea conflictului cu Serbia.

Răspunde Wekerle: Dsa spune că situația e aproape limpezită, nu e excluz însă un revirement nefavorabil, în cazul când demersul de azi al puterilor (la Belgrad) nu va avea rezultatul dorit. Monarhia are azi mână absolut liberă față de Serbia. Speră că bărbații de stat ai Serbiei vor înțelege avantajile bunelor relațiuni cu monarhia. Negocierile în chestiunea convenției comerciale sunt în curs. Cu Muntenegru monarhia se va împăca ușor. Astfel nu e decât un paș până la soluțiunea definitivă. Amintește cu recunoștință atitudinea de credincioși aliați a Germaniei și Italiei. De zidul triplei alianțe s'au sfărmat toate atacurile îndreptate împotriva monarhiei.

Sedința s'a încheiat la orele 12.

Demersul puterilor.

Se telegrafiază din Belgad: Subt conducerea ambasadorului englez, reprezentanții puterilor s'au prezentat azi la ministrul de externe Milovanovici, ca să-i înmâneze notele guvernelor lor.

Ambasadorii au declarat că acesta e cel din urmă paș ce-l fac puterile. Ministrului Milovanovici i-s'au dat instrucțiuni cu privire la compunerea notei ce va avea să adreseze cabinetului din Viena.

Economie.

Adunarea generală a »Albinei«.

Sămbătă la 27 crt. scrie »Tel. Rom.« primul nostru institut de bani și-a ținut în sala festivă a Muzeului »Asociațiunii« a XXXVI-a adunare generală ordinară, subt prezidiul dlui **Iosif St. Șuluțu**, azistat de domnul **Dr. Tib. Brediceanu** în calitate de notar, iar ca verificatori ai procesului verbal și totodată scrutinători ai alegerilor au funcționat domnii **Dr. Miron E. Cristea** și **Nicolae Togan**.

Au fost de față 89 acționari, reprezentând 4298 acții cu 721 voturi.

Adunarea a decurs în perfectă ordine, s'a luat la cunoștință raportul anual al direcțiunii și s'a aprobat bilanțul anului de gestiune 1908, votându-se absolutorul obișnuit, atât direcțiunii, cât și comitetului de supraveghiere.

Profitul net s'a distribuit conform propunerii direcțiunii, asemenea suma destinată pentru scopuri culturale și de binefacere.

Dividenda s'a fixat cu 10 procente sau 20 cor. de cupon, plătit imediat după adunarea generală.

Prețul marcelor de prezență a rămas neschimbat ca și în anul expirat.

Urmând la ordinea zilei punctul 5: Fuzionarea cu »Lugoșana«, adunarea generală după ascultarea propunerii prezentate în această privință din partea direcțiunii a decis fuziunea subt condițiunile propuse și primește deja și de adunarea generală a »Lugoșanei«.

În legătură cu aceasta, adunarea generală a hotărât urcarea capitalului social dela 2.400.000 cor. la 3.000.000 cor. prin o nouă emisiune de 3000 acții à 200 cor. Acestea se vor vinde cu valoarea lor nominală: 750 acționarilor »Lugoșanei« (pentru 2 acții »Lugoșana« o acție »Albina«), iar din celelalte 2500 acții 2000 se rezervă acționarilor vechi, cari vor primi tot după câte 6 acții una nouă și restul de 250 acții se va vinde în

favorul fondului special de rezervă, conform condițiilor ce se vor publica în »prospectul de emisiune« ce-l va lansa direcțiunea.

Asemenea a primit adunarea generală propunerile direcțiunii privitoare la modificarea §§. 6 și 64 ai statutelor, modificări necesitate de urcarea capitalului și de deschiderea filialei celei nouă din Lugoj. În sensul acestor §§ noi capitalul de 3 mil. cor. se compune din 15.000 acții, 6000 vechi à 100 și 9000 acții nouă à 200 cor., iar tantiema funcționarilor a fost scădată dela 4 proc. la 5 procente asigurându-se însă actualului dirigent al filialei din Brașov dlui **Dr. N. Vecerdea**, tantiema, asupra căreia a câștigat drept pe baza statutelor vechi.

Privitor la »Fondul internatului de băieți« creiat la timpul său din incidentul jubileului de 25 ani al »Albinei« și ajuns azi la suma de 70.000 cor. adunarea generală în sensul propunerii direcțiunii a hotărât a transpune acest fond în administrația »Asociațiunii«, spre a-l investi deocamdata în edificiul »Școlii civile de fete«, subt condițiunea, ca în caz când acea școală ori din ce motive s'ar desființa și edificiul nu ar rămâne proprietatea »Asociațiunii« și nici nu s'ar putea transforma într'un internat pentru băieții români, cari frecventează școlile medii din Sibiu, suma de 70.000 cor. fără interese să se restituie »Albinei«, care va putea dispune de ea pentru scopuri culturale și filantropice.

Urmând la ordinea zilei alegerea alor doi membri în direcțiune în locul dlor **Dr. Eus. Roșca** și **Ilie Trailă**, ieșiți după ordinea vechimii, ambii membri ieșiți au fost realeși cu mandat de 6 ani, iar în comitetul de supraveghiere al cărui mandat asemenea a expirat, adunarea generală a ales cu mandat de 3 ani pe dnii: **Dr. Vasile Bologa**, **Victor Fincu**, **Ioan Henteș**, **Emil Verzariu** (nou) și **Mateiu Voileanu**.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 30 Martie 1909.

INCHEIEREA la 1 ORĂ și jum.:

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul

Grâu nou	
De Tisa — — — —	26 K. 55—26 K. 85 fil.
Din comitatul Albei —	26 » 15—26 » 50 »
De Pesta — — — —	26 » 20—26 » 55 »
Bănățenesc — — — —	26 » 50—26 » 80 »
De Bacica — — — —	26 » 30—26 » 70 »
Săcară — — — —	19 » 70—19 » 90 »
Orzul de nutreț, cvalit. I.	17 » —17 » 20 »
» » calitatea a II.	16 » 50—16 » 80 »
Ovăs » » I.	17 » 55—18 » — »
» » » II.	17 » 25—17 » 55 »
Cucuruz — — — —	14 » 05—14 » 25 »

Redactor responsabil **Constantin Savu.**
Editor proprietar **Gheorghe Nichin.**

80.000 pruni bosneaci altoiți

pentru pr. săd re. de speci: cu fructe mai mari și deosebit de frumoase, de culoare neagră, care au fost premiate cu prima diplomă a guvernului țării din Sarajevo, la expoziția din Viena, Budapesta și la expoziția universală din Paris cu medalia de argint.

Se află spre vânzare la

Sava T. Kojdici, Brčka (Bosnia)
din pepiniera proprie.

Vin de deal

afă de vânzare dela 50 litre în sus la
na **Văd. Aurelia Or. Petran**, Arad,
strada Lázár Vilmos Nr. 4.

Prețurile sunt următoarele:

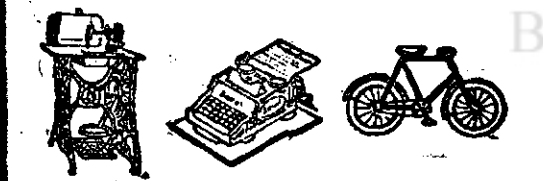
Vin de 10 ani alb . . . per Hl. 60 C.
» 5 » Rizling . . . » 70 »
» 2 » alb . . . » 45 »
» acest an alb ori Schiller » 32 »

abrică aranj. cu instalație electrică.

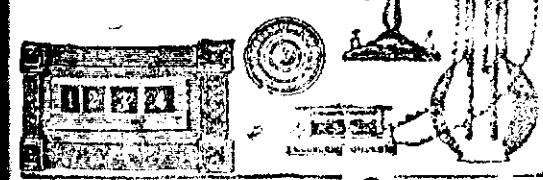
B. Skrbic
Zagreb
— Ilica Nr. 40 —
recomandă renumitele sale ro-
lete de scândurițe, de lemn
graduate și rolete de fier pentru uși la
trălii etc., rugând a da mai multă atenție
acestei firme solide.

atalog de prețuri și prospecte
se trimite gratis.

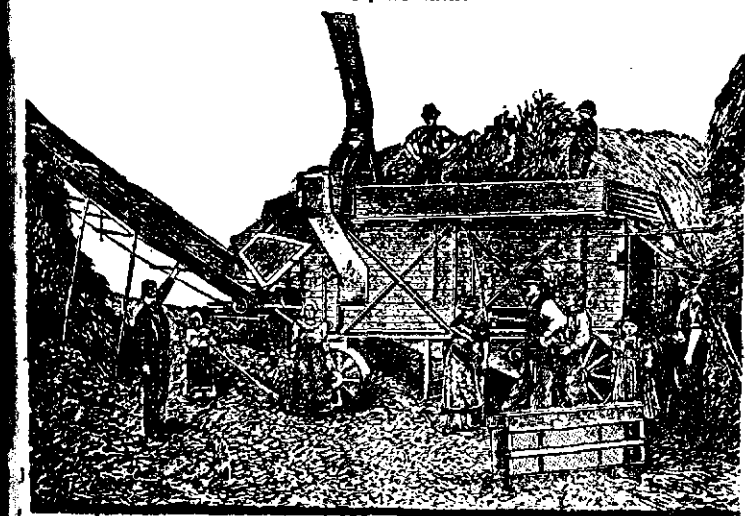
Körmendi Mihály
mechanic și electrotehnic
Cluj (Kolozsvár) Egyetem-u. 1.

abrică și repară aparate peno
ingineri, aparate de școală
fidee, mai departe sonerie
electrică de casă și aparate e-
lectrice medicinale, mașini a
ant, de scris, biciclete. Ține
deposit părți singuratic
tru conducte electrice, bi-
ciclete și mașini de cusut

JAKOB HARFMANN
Noutate patentată!

fabrică de mașini agricole și ate-
lier pentru repararea mașinilor în
UJVERBÁSZ.

**Aparatul absorbitor
de praf pentru ma-
șini de treierat**

absoarbe praful din mașină
și îl aruncă la înălțime de
30—40 metri în aer, așa că
praful dispare, prin ce lucră-
torii nu mai lucrează în praf.
Și deoarece paie și pleava
nu mai conțin praf, ca nu-
treț au folos dublu.

Patentul: Jakob Harfmann, Ujverbász.

Dela

THEIL JOZSEF

fabricant de salamă și cârnățari
în Mediaș (Medgyes)

se capătă următoarele:

Cârnățarii pe Ianuarie:

Salamă ung. prima — — —	prețul 1 kg. Cor. 2-75
prețul se urcă lunar cu 10 fil.	
Cârnaț veritabil de Crakovia — —	1-90
» de Paris — — —	1-40
» veritabil de Debrețin — —	1-70
» de șuncă — — —	2-40
» de Galiția — — —	1-40
» afumată — — —	1-70
Șuncă afumată — — —	1-80
Salamă cărnoasă de Cluj — —	1-60
Stăniță de Debrețin afum. și cu ardei — —	1-44
» groasă albă — — —	1-40
» afumată — — —	1-50

Catalog de prețuri se capătă dela **Theil József**
fabricant de salamă în Mediaș (Medgyes).

Recomandat de ministerul de culte și instrucție!
— Multe recunoștințe —

ZWÖRNER B.

PREPARATORUL DE ÎMPĂIAT ANIMALE

KOLOZSVÁR, Rozsa-u. 7 sz.

Animalele să se tri-
mită cât se poate de
proaspete și nebe-
lite. Trebuie indicat
în ce formă să se în-
tâmpie prepararea;
mamiferelor mai
mari să li-se scoată
intestinele. — Pentru
impachetare soco-
tesc numai cheltule-
— lle mele. —
Preparație îngrijită,
artistică, în formă
naturală, lucru
trănit, prețuri mo-
— derate! —

Lucza Jozsef

atelier chimic pentru curățitul hainelor
Seghedin (Szeged), Laudon u. 9

Primește: curățirea și văpsirea hainelor
copii și preoțești, postav de mobile,
haine de doliu mai departe

curățirea penelor de pat

cu mașina prin ce își redobândesc culoarea
albă și uscățimea originală și vor fi
scutite de praf.

Comandele din provincă să
efectueze imediat și prompt

KONTSEK GÉZA

mai nainte Gaszner Károly
în DEBRETIN (Debrecen)

Recomandă revânzătorilor semințe de legumi și de flori în
tocuri fine în duap de vânzare foarte frumoase ornate, pe
lângă rabat mare. Catalog de prețuri trimite gratis.

Cele mai bune semințe din lume. (Fond. 1782).

Kovács L. Nándor

SEGHEdin — SZEGED

Laudon utca.

Pregătește clasuri
de turn pentru
bisericii, primărilor
castele, cazărmi,
școli și fabrici,
de construcția cea
mai nouă și mai
bură, executate so-
lid. Primește orice
reparări. — Ciasuri
de turn, bisericilor,
comunelor le expe-

— diază pentru plătiri în rate. —
Planuri gratuite.

Fabricația cea mai bună de

PIELE

și de tălpi, fabricația proprie de **partea
de sus a ghetelor**, în asortimentul cel
mai mare, cu toată scumpetea se găsesc

cu prețurile cele mai ieftine

în magazinul de pele al lui

Gyöngy Sándor

BUDAPEST III., Tavasz u. 1

Distins cu diploma
de recunoștință
:: în anul 1904. ::

Catalogul ilu-
strat a prețu-
rilor gratuit.

La NAGYENYED
Com. Alsófehér

să se adreseze,

cine dorește a cumpără
Material de calitate primă.

Pentru plantarea stradelor în comune
și orașe e mai acomodat

ACAȚUL ROTUND.

Furnisăm exemplare frumoase cu coroane de 2-50 m.
100 buc. cu 120 cor.

Prețcurenturi despre pomi și
vițe trimitem gratuit.

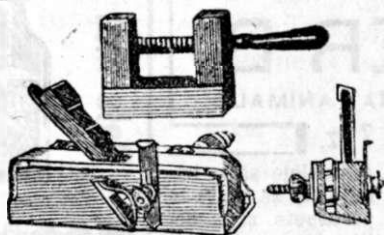
FISCHER u. Comp
Pomi Viticultura

In atențiunea fabri-
celor de lemnărie!

Recomand

instrumente

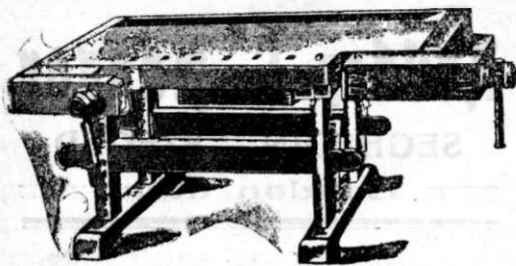
din cel mai bun material nece-

sare pentru măsur,
sculptor de lemn
și dogar, cu prețuri
mod. după desemn.

Nagy Mihály

fabrică de instrumente
Szabadka
Therezia-ter.

In atelierul meu de
instrumente muzical

în Chichinda mare (NagyKi-
kinda) str. Sándor-Főherceg

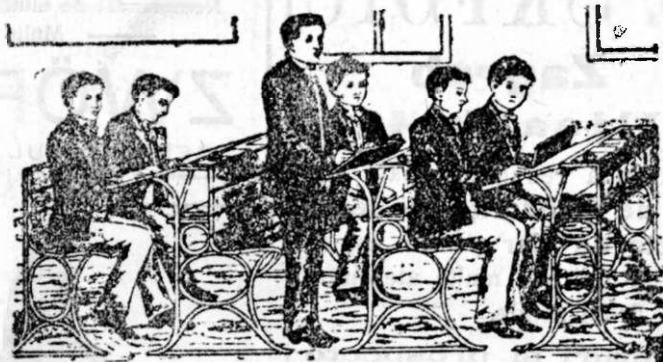
provăzut cu puteri de muncă specia-
se repară tot felul de instrumente mu-
zicale în mod special cu prețuri n-
maipomenit de ieftine. Țin în depoz-
totfelul de violine fabricația cea m-
bună, tambure, harmonice și gram-
foane, precum și plăci de gramofon.
Apoi tot felul de părți de instrument

La comande din provincie se fa-
lucrul cu îngrijire sub supraveghere
mea.

Cu deosebită stimă

KELEMEN ANTAL

liferant de
instr. muzical

Cele mai mod

mobile

fier și aram

și cele mai pract

bănci higie

nice de școa

și mobilarea

cuințelor, hotel

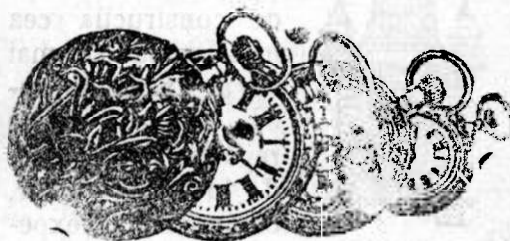
lor, spitalelor

a școalelor, precum și obiecte fabricate din cele mai bune
teriale din țară, lucrările cele mai solide de artă și construcție se
rează numai de către firma

Bernhardt Rezső utóda

Brassó, str. Fekete nr. 33.

— Tot acolo e cancelaria și fabrica montată cu cele mai noi mașinării.

SÜSZMANN H.

ciasornicar și bijutier
Nagyszeben

Strada Urezului 27
(Reisbergasse.)

Repară multilateral pe lângă garanție tot felul de
ciasornice de buzunar, pendule și de a-
larmă. Ține în deposit cu prețuri moderate ciasor-
nice de perete, de buzunar și de alarmă,
precum și tot felul de bijuterii.

Cel dintâiu atelier de pietri monumentale aranjat
cu putere electrică.

GERSTENBREIN TAMÁS és TÁRSA măiestru de monumente
și pietri de cimitir —
Fabricație proprie din marmură, granit, labrador etc.

Din pietri de mormânt magazina se află în
Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.

Cancelaria și magazinul central:

Kolozsvár, Dézsma-u. 21.

Telefon 662.

Filiale: Nagyvárad, Nagyszeben, Déva și Bánpatak.

TRISKA J.

Primul depozit de pian
din tot Ardealul.

Kolozsvár (Cluj)

Sétáter utca Nrul 10

Recomandă pianurile și

planinele sale provenite din

fabricele celebre din țară și din

străinătate precum și

atelierul său de reparat

instalat din nou, în care planu-

rite vechi și stricate să re-

pară repede, prompt și estin cu

mijloace moderne.

Planuri cu chiriță ieftină.

Instalație electrică

Instalație electrică!

DERTÜL JÁNOS

Szeged, Fekete sas utca 16.

Primul atelier de ascuțit și melirat bricele din Seghedin.

Depozit de brice (prima calitate), foarfeci, cuțite de
buzunar și de cuină, precum și de diferite obiecte de
oțel. Ascute și melirează mașini de tuns pentru oameni
și cai, cu prețurile cele mai moderate și se angajează să
pregătească orice obiecte
de brânza aceasta.

Muncitorii primesc
— favor. —

Ține în deposit totu ar-
tielii de frizerie.

6 brice trimise deodată
spre ascuțire se expediază
porto-franco.

